

10 dieren aan de hand van een darmscore. Er werd gekeken naar zichtbare afwijkingen die gelinkt zijn aan dysbacteriose (een score van 0 tot 10, waarbij score 10 gegeven wordt aan de ergst mogelijke dysbacteriose). Daarnaast werd ook een score gegeven aan de typische letsels van coccidiose, meer bepaald aan letsels gelinkt aan *Eimeria acervulina*, *maxima* en *tenella* (een score van 0 tot 4, hoe hoger de score hoe erger de coccidiose).

Bedrijfsresultaten

De bedrijven die deelnamen aan de studie hadden een capaciteit van 18.000 tot 120.000 dieren. In het verleden hadden 4 van de 15 bedrijven geen of amper darmproblemen gehad. De andere bedrijven hadden wederkerende problemen met darmgezondheid en/of nat strooisel. De voederconversie van de opgevolgde rondes lag tussen 1,73 en 1,52. Het antibioticagebruik op de bedrijven vertoonde een grote variatie. Zo was er een bedrijf dat gedurende de volledige productieperiode geen antibiotica ingezet had, terwijl bij andere dieren van een ander bedrijf meer dan 1/3 van hun levensduur antibiotica kregen.

Naarmate de rondes vorderde, steeg de gemiddelde score voor dysbacteriose van 2 (op dag 10) naar 3 (op dag 20). Nadien bleef deze score stabiel (zie ook figuur). Het aantal afwijkingen in het maag-darmstelsel steeg dus met de leeftijd van

de dieren: hoe ouder de dieren, hoe ernstiger de problemen van dysbacteriose. Ook vonden we een statistisch verband tussen de score voor dysbacteriose op dag 10 en de scores op dag 17 en 20. We kunnen dus eventuele darmproblemen later in de ronde voorspellen op basis van de letsels die gevonden worden op dag 10.

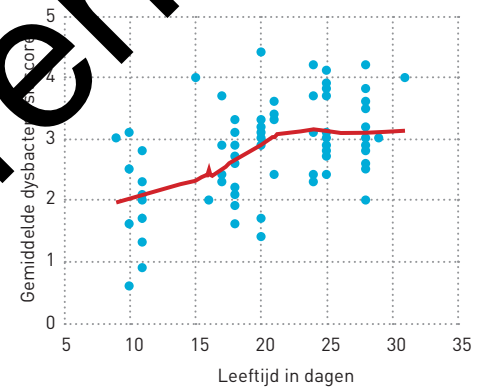
Risicofactoren

Uit het onderzoek kwamen enkele factoren naar voren die het ontstaan van dysbacteriose kunnen beïnvloeden. Zo bleek uit onze studie dat zowel het aantal dieren en de aanwezigheid van broeders geïmponeerd gingen met ernstige dysbacteriose. We vonden ook een sterk verband tussen de aanwezigheid van coccidiose bij de dieren en van letsels gelinkt aan dysbacteriose, waarbij *tenella* het sterkst gelinkt was aan dysbacteriose.

We vonden geen verband tussen het gebruik van antibiotica tijdens de ronde en de aanwezigheid van dysbacteriose. We kunnen dus niet stellen dat het gebruik van antibiotica het aantal dysbacterioseproblemen beperkt.

Wanneer we de factoren wegnemen die ziektes kunnen bevorderen, verkleinen we de kans dat er problemen ontstaan. Bijgevolg zal de productie van de dieren beter zijn, wat een economisch voordeel betekent. Wanneer de dieren gezonder zijn, is er bovendien minder nood aan medicatie zoals antibiotica.

Verloop van de gemiddelde dysbacteriosescore tijdens de ronde op de 15 deelnemende bedrijven.

Een betere diagnose

Aangezien er nog geen eenduidige testen zijn, hangt de keuze om al dan niet te behandelen op bedrijven met darmproblemen momenteel af van de inschatting van de dierenarts na het openen van enkele dieren. Tijdens dit onderzoek zochten we naar microscopische merkers op de verzamelde stalen die kunnen voorspellen of er al dan niet darmproblemen zullen ontstaan. Dat leverde tot dusver veelbelovende resultaten op, waardoor het zeer waarschijnlijk is dat er testen op de markt zullen komen die objectief beoordelen of een behandeling al dan niet noodzakelijk is. ■